

CZYM JEST NAGRODA LUX?

Ustanowiona w roku 2007, nagroda filmowa LUX przyznawana jest co roku przez Parlament Europejski. Nagroda LUX ma dwa główne cele: wspieranie publicznej debaty na temat Europy oraz obiegu europejskich koprodukcji na terenie Unii Europejskiej. Dystrybucja, ograniczona przez bariery językowe, jest „piętą achillesową” kina europejskiego. Celem Nagrody LUX jest przezwyciężanie tych barier.

Nagroda LUX pomaga filmom europejskim trafić do szerszego grona widzów, wspierając proces tworzenia napisów oraz dystrybucji. Przez Nagrodę LUX, Parlament Europejski wspiera różnorodność kulturową, jednocześnie budując porozumienie między mieszkańcami Europy.

CZYM SĄ DNI FILMOWE LUX?

To cykl projekcji 3 filmów Oficjalnego Konkursu Nagrody LUX we wszystkich 28 państwach Unii Europejskiej w tym samym czasie - jesienią 2013. W związku z tym wydarzeniem, dla 3 filmów konkursowych zostaną przygotowane napisy w 24 oficjalnych językach Unii. Celem tego przedsięwzięcia jest zaprezentowanie jak największej liczbie Europejczyków różnorodności i bogactwa kina europejskiego oraz podjęcie dyskusji na temat przedstawione w filmach tegorocznej edycji. Filmy te traktują o sprawach wspólnych dla nas wszystkich, opowiadają nasze historie, wzbudzają w nas emocje i zajmują się problemami, z którymi mierzymy się w życiu codziennym.

W JAKI SPOSÓB WYBIERANE SĄ FILMY?

Filmy wybierane są przez grupę profesjonalistów branży filmowej, czyli komisję selekcyjną. Trzy filmy biorące udział w oficjalnym konkursie to właśnie wybór tej komisji.

Ale to posłowie do Parlamentu Europejskiego wybierają i nagradzają laureata. W tym roku oficjalna uroczystość odbędzie się 11 grudnia.

CZYM JEST WYRÓŻNIENIE PUBLICZNOŚCI?

Wyróżnienie Publiczności to wybór widzów głoszących na ulubiony film konkursowy. Wystarczy odwiedzić naszą stronę www.luxprize.eu lub profil na Facebooku i podzielić się swoją opinią. Wyniki głosowania zostaną ogłoszone na Międzynarodowym Festiwalu Filmowym w Karlowych Warach w 2014 roku. Będzie to symboliczne zamknięcie tegorocznej edycji LUX i, wraz z przedstawieniem nowej dziesiątki filmów Oficjalnej Selekcji, początek drogi do kolejnej.

OBEJRZYJ,
WEŹ UDZIAŁ
W DEBACIE
I ZAGŁOSUJ

@luxprize
#luxprize

WWW.LUXPRIZE.EU

PARLAMENT EUROPEJSKI

NAGRODA LUX

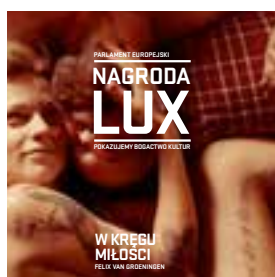
POKAZUJEMY BOGACTWO KULTUR

W KRĘGU MIŁOŚCI

FELIX VAN GROENINGEN

DNI FILMOWE LUX

3 FILMY | 24 JĘZYKI
28 KRAJÓW EUROPEJSKICH
WWW.LUXPRIZE.EU

W KRĘGU MIŁOŚCI

Reżyser: Felix van Groeningen
Kraj: Belgia
Rok: 2012
Czas trwania: 110'
Obsada: Veerle Baetens, Johan Heldenbergh, Nell Cattrysse, Geert van Rampelberg, Nils de Caster
Producent: Dirk Impens
Współproducenci: Frans Van Gestel, Arnold Heslenfeld, Laurette Schillings
Produkcja: Mueuet Producties, Topkapi Films
Nagrody/nominacje: Berlinale 2013 - specjalna nagroda publiczności w sekcji Panorama, CPH PIX 2013, Nagroda filmowa LUX 2013 - finał konkursu, Tribeca Film Festival 2013

Streszczenie

Film „W kręgu miłości” opowiada historię miłości Elise i Didera. Ona prowadzi salon tatuażu, on gra na banjo w zespole. Przeżywają miłość od pierwszego widzenia, mimo że bardzo wiele ich dzieli. On mówi, ona słucha. On jest zagorzałym ateistą, a jednocześnie naiwnym romantykiem. Ona ma wytatuowany krzyż na szyi, choć twardo stąpa po ziemi. Ich szczęście jest zupełne po narodzinach córki Maybelle. Niestety w wieku sześciu lat Maybelle zapada na poważną chorobę. Didier i Elise reagują na różne sposoby, ale Maybelle nie pozostawia im wyboru: będą musieli wspólnie o nią walczyć.

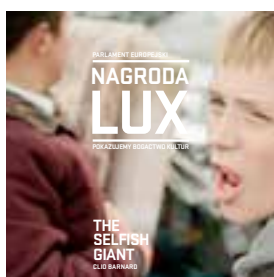

MIELE

Reżyser: Reżyser: Valeria Golino
Kraj: Włochy, Francja
Rok: 2013
Czas trwania: 100'
Obsada: Jasmine Trinca, Carlo Cecchi, Libero De Rienzo, Vinicio Marchioni, Iaia Forte
Producent: Viola Prestieri, Riccardo Scamarcio, Anne-Dominique Toussaint, Raphael Berdugo
Produkcja: Buena Onda, Les Films des Tournelles, Rai Cinema, Cité Films
Nagrody/nominacje: Cannes 2013, Un Certain Regard, Brussels Film Festival 2013, Nagroda filmowa LUX 2013 - finał konkursu, Globi d'Oro 2013 - najlepszy debiut, najlepsza aktorka (Jasmine Trinca)

Streszczenie

Irene żyje samotnie w pewnej izolacji społecznej. Pomaga nieuleczalnie chorym godnie odejść z tego świata poprzez potajemne podawanie im leków. Pewnego dnia dostarcza śmiertelną dawkę nowemu „klientowi”, po to by chwilę później odkryć, że ten jest zupełnie zdrowy. Irene zrobi wszystko żeby nie być odpowiedzianą za jego samobójstwo. Od tej chwili Irene i Grimaldi wbrew sobie tkwią w napiętej i nietypowej relacji, która na zawsze odmieni życie Irene.

THE SELFISH GIANT

Reżyser: Clio Barnard
Kraj: Wielka Brytania
Rok: 2013
Czas trwania: 93'
Obsada: Sean Gilder, Siobhan Finneran, Lorraine Ashbourne, Steve Evets, Elliott Tittensor, Conner Chapman, Shaun Thomas
Producent: Tracy O'Riordan
Produkcja: Moonspun Films, BFI Film Fund, FilmFour
Nagrody/nominacje: Cannes 2013, Directors' Fortnight, Nagroda filmowa LUX 2013 - finał konkursu

Streszczenie

Współczesna bajka o 14-letnim Arborze i jego najlepszym przyjacielu Swiftym. Chłopcy zostają relegowani ze szkoły i żyją na marginesie społeczności lokalnej. Poznają Kittena, handlarza złomem, i zaczynają dla niego pracować używając do zbierania złomu konia z wozem. Tworzą zgrany zespół: Swiftym ma naturalny talent do zajmowania się końmi, a Arbor żyłkę biznesową i łatwość wysławiania się. Trwa to do czasu, kiedy Arbor podejmuje rywalizację z Kittenem, przez co staje się zachłanny i brutalny. Napięte stosunki prowadzą do tragicznego zdarzenia, które wszystkich zmieni w sposób nieodwracalny.

Bo kino potrafi nas wzruszać, a kultura ma moc otwierania nam oczu. Bo kino i kultura są idealnym narzędziem do odkrywania naszej wspólnej przeszłości, jak i różnic. Bo jesteśmy zjednoczeni w różnorodności, a Unia Europejska to nasz wspólny dom.

MIELE Valerii Golino, **W KRĘGU MIŁOŚCI** (The Broken Circle Breakdown) Felixa van Groeningena oraz **THE SELFISH GIANT** Clio Barnard to filmy drugiej edycji Dni Filmowych LUX, organizowanych przez Parlament Europejski.

Te trzy wyjątkowe filmy odzwierciedlają bogactwo, głębie i piękno kina europejskiego. Każdy z nich podejmuje inne kwestie dotyczące współczesnego społeczeństwa, przybliżając je realistycznie lub z wyobraźnią, ostro bądź subtelnie.

Zobacz te filmy i dołącz do dyskusji na www.luxprize.eu na temat słuszności (lub nie) łagodzenia bólu tych osób, które nie mogą świadomie podjąć ostatecznej decyzji (MIELE), o tym jak reagują nastolatki wykluczone przez społeczeństwo i instytucje (THE SELFISH GIANT), albo o tym jak młoda para doświadcza tragicznych zdarzeń, które kwestionują ich wartości (W KRĘGU MIŁOŚCI).

28 KRAJÓW EUROPEJSKICH

BELGIQUE / BELGIË
BRUXELLES / BRUSSEL

БЪЛГАРИЯ
СОФИЯ

ČESKÁ REPUBLIKA
BRNO

DANMARK
KØBENHAVN

DEUTSCHLAND
BERLIN, KÖLN, MÜNCHEN

EESTI
TALLINN

ÉIRE / IRELAND
CORCAIGH / CORK

ΕΛΛΑΔΑ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

ESPAÑA
BARCELONA, GIJÓN,
LANZAROTE, SANTIAGO DE
COMPOSTELA, SEGOVIA,
SEVILLA

FRANCE
ANGOULÊME, MARSEILLE,
STRASBOURG

HRVATSKA
ZAGREB

ITALIA
ROMA, BOLOGNA

ΚΥΠΡΟΣ
ΛΕΥΚΩΣΙΑ

LATVIJA
RĪGA

LIETUVA
VILNIUS, KAUNAS, PANEVĖŽYS

**LUXEMBOURG /
LUXEMBURG**
LUXEMBOURG / LUXEMBURG

MAGYARORSZÁG
BUDAPEST

MALTA
VALLETTA

NEDERLAND
LEIDEN

ÖSTERREICH
WIEN

POLSKA
WARSZAWA, WROCŁAW

PORTUGAL
LISBOA

ROMÂNIA
BUCUREȘTI

SLOVENIJA
LJUBLJANA

SLOVENSKO
BRATISLAVA

SUOMI / FINLAND
HELSINGFORS / HELSINKI

SVERIGE
STOCKHOLM

UNITED KINGDOM
LONDON, BELFAST, GLASGOW

OBEJRZYJ,
WEŹ UDZIAŁ
W DEBACIE
I ZAGŁOSUJ

@luxprize
#luxprize

WWW.LUXPRIZE.EU

WIĘCEJ NIŻ MELODRAMAT

Scenariusz filmu *W kręgu miłości* ma wszelkie cechy charakterystyczne dla melodramatu – pojawia się w nim cierpienie, śmierć ukochanych osób, a na koniec pozostawia bohaterów pogrążonych w samotności i nieutulonym żalu. Film przepojony silnymi emocjami, które przemawiają do większości widzów, nie tylko przedstawia poruszającą historię, lecz przede wszystkim jest wyreżyserowany w taki sposób, że stopniowo odczuwamy coraz większą empatię wobec głównych bohaterów. Ponadto montaż filmowy pozwala – co zobaczymy później – łączyć w sposób precyzyjny i celowy różne wymiary – odległe epoki, bohaterów, tematy, muzykę i scenografię.

Film *W kręgu miłości* od pierwszych kadrów jest przepelniony rytmem muzyki country, a właściwie *bluegrass*, co zdradza nam pasję głównego bohatera – Didiera – który wraz z przyjaciółmi śpiewa i gra w zespole muzycznym. Pasją tą zarazi również żonę, która odtąd towarzyszy mu będzie na scenie podczas koncertów grupy. Muzyka *bluegrass*, wyróżniająca się bez wątpienia melancholijnym brzmieniem, jak wyjaśnia Didier, jest muzyką biednych i nieszczęśliwych ludzi i wyraża przede wszystkim nadzieję na lepsze życie. Muzyka ta może być jednak również lżejsza i bardziej rozrywkowa lub – wręcz przeciwnie – rozdzierająca, kiedy wyraża żal. Odgrywa ona zatem zasadniczą rolę w filmie Feliksa van Groeningena, towarzyszy bohaterom i podkreśla ich emocje, a także sprzyja naszemu zaangażowaniu emocjonalnemu przez rytm i słowa.

W KILKU SŁOWACH

Film rozpoczyna się od złej wiadomości: młodzi rodzice – Elise i Didier – dowiadują się, że ich córka Maybelle jest chora na raka. To początek długiej walki z bezlitosną chorobą. Dla dziecka i dla rodziców jest to oczywiście próba, która obnaża ich słabości i podważa podstawy całej ich egzystencji.

Film nie jest jednak wyłącznie opowieścią o chorobie. W filmie sceny z teraźniejszości nieustannie przeplatają się z przeszłością – okres minionego szczęścia z chwilami cierpienia i żałoby, które na krótko tylko rozświetla promyk nadziei. Historia związku Elise z Didierem jest budowana z takich fragmentów, a wyłania się z niej coraz natarczywiej główne pytanie filmu: czy ich miłość, choć silna, przetrwa taką próbę?

zdecydowanym ateistą i odrzuca możliwość pocieszenia przez wiarę, o tyle Elise przejawia pragnienie nieokreślonej i synkretycznej wiary w jakieś życie czy odrodzenie po śmierci. Wiara ta pojawia się na ekranie w rozmaitych obrazach: niewielki krzyżyk na łańcuszku, który najpierw Elise daje córce, a następnie zabiera, swego rodzaju ołtarzyk, który buduje ku jej pamięci, z (ledwo widocznym) posążkiem Sziwy, nawiązania do odległych gwiazd, które wciąż widzimy, nawet gdy już zgasły, i których małymi plastikowymi modelami porusza Didier nad chorą córką, i wreszcie wrona, która siada na parapacie okna w opróżnionym przez rodziców pokoju Maybelle.

Ta początkowo drugorzędna różnica zdań z czasem nabierze dramatycznego charakteru i doprowadzi parę do rozstania, gdy Didier, po wysłuchaniu przemówienia prezydenta Busha, w którym ten odrzuca badania naukowe nad komórkami macierzystymi, obarczy fanatyzm religijny winą za śmierć córki... Od tej chwili Didiera i Elise łączą już tylko wspólne występy na scenie. Podczas ostatniego występu Didier daje upust wściekłości i zwraca się do publiczności z (bez wątplenia niestosowną) tyradą przeciwko wierzeniom religijnym, które powstrzymują wszelki postęp naukowy... Muzyka przestaje łączyć, a zaczyna dzielić bohaterów, a właściwie Didier zdradza muzykę na rzecz radykalnego przemówienia, w którym odrzuca to, co stanowiło fundament ich miłości i co sprawiło, że Elise jako młoda dziewczyna zakochała się w nim. Z późniejszej retrospekcji dowiadujemy się, że nastąpiło to, gdy Elise niespodziewanie zobaczyła, jak Didier wykonuje na scenie tytułową piosenkę filmu „Will the Circle Be Unbroken”.

Samobójstwo kobiety stanowi dramatyczny finał rozstania. Tym, którzy pozostali przy życiu, wydaje się, że śmierć i cierpienie odniosły całkowity triumf. Wrażenie, jakie

Michel Condé
Les Grignoux (Liège, Belgia)
<http://www.grignoux.be>

ŚWIAT MUZYKI

O ile ujęcia z występów muzycznych pojawiają się tylko w scenach związanych z fabułą filmu, o tyle sama muzyka z taśmy dźwiękowej jest spoiwem wielu sekwencji rozgrywających się w różnym czasie i w różnych miejscach.

Szerzej rzecz ujmując, świat muzyki wyraża wartości i budzi skojarzenia, które przemawiają do widza. Już od pierwszych minut filmu widać, że pasja Didiera nie przystaje do świata, w którym żyje bohater. Kiedy na początku filmu widzimy grupę, która na scenie wykonuje utwór z akcentami country („Will the Circle Be Unbroken”), trudno stwierdzić, gdzie jesteśmy. W barze w Luizjanie? Kolejna sekwencja rozgrywa się tymczasem we Flandrii, w szpitalu w Gandawie, gdzie Didier i Elise dowiadują się o chorobie dziecka.

W ten sposób te dwa światy są wzajemnie powiązane, a jednocześnie przeciwstawne: prawdziwy świat codzienny, naznaczony przede wszystkim chorobą Maybelle, oraz drugi świat – Ameryka, o której Didier mówi i marzy i którą tworzy w Europie z okrucichów i fragmentów otaczającej go rzeczywistości. Kontrast ten podkreślają od strony wizualnej zwłaszcza kostiumy i dekoracje i jest on w różnym stopniu akcentowany w różnych momentach filmu. Kilkakrotnie (szczególnie podczas retrospekcji) widzimy Didiera w kowbojskim kapeluszu. Didier jeździ pick-upem i chociaż takie samochody pojawiają się też na drogach europejskich, o wiele częściej można je zobaczyć na południu Stanów Zjednoczonych... Na pięknym ujęciu, które powtarza się co najmniej dwukrotnie w filmie, zobaczyć można, jak pick-up przemyka za zasłoną z drzew rosnących wzdłuż drogi, w scenerii typowej dla Flandrii.

W trakcie filmu kontrast ten zyskuje na sile, gdy zespół występuje na scenie w śnieżnobiałych kostiumach, co podkreśla sztuczność tego kawałka Ameryki w Europie.

Te dwa światy nie są sobie jednak całkowicie obce, przenikają się w wielu miejscach. Jest tak szczególnie w przypadku Elise, która na początku wydaje się zupełnie nieobeznana z tą muzyką – nie wie, kim jest Bill Monroe, twórca gatunku *bluegrass* – ale po pierwszej miłosnej nocy z Didierem zakłada bikini w kolorach flagi amerykańskiej... Wkrótce Elise dołącza do grupy i śpiewa w duecie z Didierem, a także wykonuje solo najbardziej poruszające piosenki z ich repertuaru.

MUZYKA POJEDNANIA?

Do śmierci Maybelle muzyka i związany z nią styl życia stanowią wielką pasję Didiera, jego przyjaciół, a wkrótce także Elise, co sprawia, że Didier znajduje sens życia, realizuje w ten lub inny sposób swoje marzenia i, będąc w dużej mierze outsiderem, akceptuje właśnie dzięki muzyce to względne nieprzystosowanie. Na początku filmu można odnieść wrażenie, że świat muzyki stanowi pocieszenie, a nawet przynosi nadzieję w walce z chorobą.

Nadzieja okazuje się jednak płonna, a śmierć dziecka stanowi próbę dla związku i zmienia sens świata muzyki, którym przesiąknięty jest film. W obliczu śmierci para przeżywa ciężki kryzys, najpierw obarczając się wzajemnie winą za związane ze stylem życia lub zachowaniem czynniki, które mogły spowodować chorobę dziecka, a następnie spierając się o to, czy możliwa jest jakaś forma życia po śmierci... O ile Didier jest

-1-

-2-

zakończenie filmu pozostawia u widzów, jest jednak bardziej zniuansowane i bliższe raczej melancholii. Po tym jak Didier, zgodnie z zaleceniem lekarzy, zgadza się na odłączenie aparatury podtrzymującej życie młodej kobiety w stanie śpiączki, grupa przyjaciół gromadzi się wokół niego i razem wykonują ostatni utwór „Reuben’s Train”. Chociaż bohater jest pogrążony w bólu, to wykonywany utwór jest porywający i dynamiczny – jesteśmy świadkami pojednania dwóch osób przez muzykę i obraz: kamera przesuwa się powoli po ciele młodej kobiety, która zdaje się powracać do życia, następnie widzimy, jak wygasły monitor włącza się na nowo, a wreszcie widoczny jest ostatni tatuaż Elise, na którym połączeni są Alabama i Monroe... Ten zabieg montażowy nie służy trickom czy tanim sztuczkom, ma raczej przekazać dwoistość tej muzyki, całego jej uniwersum, w którym marzenia mieszą się z rzeczywistością, który opiewa związek życia i śmierci, w którym nie trzeba oddzielać spraw doczesnych od wiecznych, który wreszcie pozwala widzowi przejść od żałoby do pocieszenia i otuchy.

KILKA DAJSZYCH WĄTKÓW DO DYSKUSJI

- Wiele się mówi o dominacji kultury amerykańskiej, szczególnie w kinie i w muzyce. Powstaje pytanie, czy film *W kręgu miłości* jest tego potwierdzeniem, czy można tutaj raczej mówić o przewartościowaniu i reinterpretacji tej kultury w Europie?
- Didier i Elise są bez wątpienia bardzo sobie bliscy, ale różnie reagują na spotykające ich doświadczenia: czy to na wiadomość o chorobie córki na początku filmu, o ciąży Elise w jednej z retrospekcji, czy wreszcie na wiadomość o śmierci córki – każde też inaczej przeżywa żal. Czy można bardziej precyzyjnie określić rolę, jaką dziecko odgrywa w życiu każdego z nich? Czy te odmiennie reakcje można powiązać z odmiennością płci (mężczyzna i kobieta), również w szerokim, mniej oczywistym rozumieniu?

-3-

-4-